

et reent Reglespil. — Det andet Hensyn er det, at vor Valglov taler om en vis Skatteydelse og en vis Indtægt, som givende Valgret, medens vi dog alle godt erindrer den store Forlegenhed, hvori den høitærede Conseilspræsident var, da han skulde bringe dette til Aendelse, idet man sagde, at en saadan Indtægtsansættelse kun fandtes i Kjøbenhavn. Jeg huffer nu ikke nøie, hvad Conseilspræsidenten dengang svarede, men jeg troer, at han sagde — og jeg havde ikke Noget at indvende mod den Afgjørelse, der forsaavidt fandt Sted —, at man, hvor man havde en tilnærmelsesvis Ansættelse af Skatteindtægten, maatte tage Hensyn dertil, eller dog noget lignende. Men det er altsaa i ethvert Tilfælde vist, at et fyldestgjørende Svar dengang umuligt kunde gives. Naar man derimod i samtlige Kjøbstæder faaer Rigningslister, der ikke blot angive, hvad Vedkommende skal betale i Communeskat, men ogsaa til hvilken Skatteindtægt han er sat, saa vil man saavel have en fornuftig Basis, hvor til der kan recurreres ved Ansættelsen af en personlig Statskat, der væsentligt hviler paa samme Grundføtning, som Kjøbstadsligningen, som man vil have en Regel, ved Hjælp af hvilken man kan erøvere Grundlovens Bestemmelse om en vis Skatteindtægt som Betingelse for Valgret i Kjøbstæderne. Jeg skal saaledes stærkt anbefale det omtalte lille, overordentligt bestedne Forslag baade som en hensigtsmæssig Foranstaltning, der bør træffes strax, som en god Forberedelse til den Lov om en personlig Beskatning i Kjøbstæderne, som er lovet, og som maa komme, men som ganske vist vil komme bedre, naar den kan bygges paa Erfaringer, vundne paa Stedet selv, og endelig som et Middel, hvorved vor Forsatning kan komme til fuld Virksomhed.

Sonne: Efterat Discussionen har været saa udførlig om de vigtigere Spørgsmaal, som jeg derfor heller ikke skal inklade mig paa, vil jeg blot tillade mig med et Par Ord at omtale de tvende Endringsforslag, som angaaer Bornholm. Jeg erkjender, at det kan være godt, at Bestemmelserne om de bornholmske Kjøbstæders Valg af Amtsraadsmedlemmer optages i den nye Lov, medens disse Valg hid-

til ere ffete efter administrative Bestemmelser. Grunden til, at Spørgsmaalet om disse Valg er blevet reist, er iøvrigt en Besværing fra de mindre Kjøbstæder paa Bornholm over, at de ligge aldeles under for den Majoritet, som findes i den største Kjøbstad, Rønne, idet denne Kjøbstads Valgmænd, naar de ere enige, kunne beherske Valget aldeles. Naar man nu vil give en Lovbestemmelse for disse Forhold, saa er der to Veie, man kan gaae. Den ene Veie er den, at man stiller sig paa et mere overordnet Standpunkt, seer bort fra de nu bestaaende Forhold, og søger efter, om der allerede for andre Tilfælde gives Bestemmelser, som kunde anvendes her, og som tidligere ere slaaede fast ved Lov. Dette er den Veie, som den høitærede Minister er gaaet. I Hestendredningsloven af 1851 er der en Bestemmelse om, at Kjøbstæderne, hvor de skulle repræsenteres for at forhandle med Repræsentanter for Landet, skulle være repræsenterede med een Valgmænd for hver 1,500 Indvaanere. Naar denne Bestemmelse skal anvendes paa Bornholm med Hensyn til Valget af Amtsraadsmedlemmer, vil Forholdet stille sig saaledes, at de mindre 5 Byer tilsammen ville komme til at vælge fem Valgmænd, og den største By, Rønne, kommer til at vælge fire Valgmænd alene. Naar man seer hen til, hvorledes Valgene til Amtsraadene forøvrigt see her i Landet, nemlig saaledes, at der sendes en Valgmænd for hver Commune, hvad enten den er stor eller lille, og naar man ligeledes seer hen til Landsstingsvalgene, saa forekommer det mig ikke ubilligt, at de fem Kjøbstæder tilsammen, som skulle repræsentere fem Communer, faae en Stemme mere end den ene store Commune. — Den anden Veie, som man kan gaae, er den, som Udvalget er gaaet, nemlig at søge Misforholdet afhjulpet ved en Bestemmelse, aspasset efter de nuværende Forhold. Den ærede Ordfører har allerede antydnet, at jeg ikke kan være ganske enig med Forslaget, som det er stillet, og det er, fordi jeg mener, at man ikke alene maa see paa Forholdene, som de ere i dette Døgn, men ogsaa paa, hvorledes de ville stille sig senere; men det vil da vise sig, at Forholdet allerede i en nær Fremtid atter vil blive